Magiczny Kraków

Bez Barier - Zniżki w przejazdach PKP i PKS

2020-05-13

Podstawowe ulgi i uprawnienia

Zniżki w przejazdach PKP i PKS przysługujące osobom niepełnosprawnym

Dzieci do lat 4 jeżdżą za darmo we wszystkich najpopularniejszych rodzajach pociągów (osobowe, pospieszne, IC, EC) w klasie drugiej. Do pierwszej klasy muszą dopłacić różnicę. W autobusach PKS zarówno w liniach zwykłych jak i przyspieszonych nie płacimy nic za bilet dla dziecka, pod warunkiem nie korzystania przez nie z osobnego siedzenia. Jeśli natomiast chcemy, aby siedziało samodzielnie musimy zapłacić 22% ceny (a więc przysługuje nam 78% ulga). Dokumentem poświadczającym uprawnienie do tej ulgi jest dokument
stwierdzający wiek dziecka.

Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne mają prawo do 78% zniżki w pociągach wszystkich rodzajów i to zarówno w odniesieniu do biletów jednorazowych, jak i miesięcznych. I ponownie ulga dotyczy drugiej klasy, za pierwszą musimy dopłacić. W PKS ulga jest identyczna i również dotyczy i biletów imiennych i jednorazowych.
Uwagi: Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
a także na turnus rehabilitacyjny – i z powrotem.

Dokumentami poświadczającymi uprawnienie do korzystania z ulgi są odpowiednio:

• Dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:
a) Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego,
b) Legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych,
c) Legitymacja szkolna albo studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych w kolejnym punkcie.

• Dla dzieci i młodzieży nieuczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:
a) Legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia,
wystawiona przez uprawniony organ,
b) Legitymacja osoby niepełnosprawnej, wystawiona przez uprawniony organ, – wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do jednej z

grup inwalidów,
c) Wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzający częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji,

d) Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stwierdzający częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji.

Przy przejazdach „do" i „z" jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne, wraz z jednym z wymienionych wyżej dokumentów, wymagane jest zaświadczenie (zawiadomienie, skierowanie) określające odpowiednio:
a) Termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych,zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym,
b) Potwierdzenia stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.

Dzieci w wieku powyżej 4 lat do rozpoczęcia odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego uprawnione są do ulgi 37% przy przejazdach wszystkimi rodzajami pociągów na podstawie biletów jednorazowych. Do ulgi 37% przy przejazdach autobusami PKS w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, na podstawie biletów jednorazowych. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do tej ulgi jest:
a) Dokument stwierdzający wiek dziecka,
b) W przypadku odroczenia spełnienia obowiązku szkolnego – zaświadczenie wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej,
c) Legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego.

Dzieci i młodzież w okresie od rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej odbywania obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia uprawniona jest do ulgi 37% przy przejazdach wszystkimi rodzajami pociągów na podstawie biletów jednorazowych.
Do ulgi 49% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych.
Są również uprawnione do analogicznej ulgi przy przejazdach wszystkimi rodzajami autobusów na podstawie biletów imiennych miesięcznych szkolnych.
Dokumentem poświadczającym uprawnienie do tej ulgi jest legitymacja szkolna.
Dzieci odbywające obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, uczniowie, studenci oraz słuchacze kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych uprawnione są do korzystania z ulgi: 37 % – przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych.
Dokumentami poświadczającymi uprawnienie do tej ulgi są odpowiednio dla:

a) Dzieci odbywających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny – zaświadczenie o spełnianiu obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, wydane przez dyrektora przedszkola lub dyrektora szkoły,
b) Dzieci i młodzieży w okresie od rozpoczęcia w szkole podstawowej do ukończenia gimnazjum, szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej – publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, do ukończenia 24 roku życia
c) Legitymacja szkolna wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku ucznia,
d) Studentów do ukończenia 26 roku życia – legitymacja studencka, wydana przez polską szkołę wyższą wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku studenta,
e) Słuchaczy kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych, do ukończenia 26 roku życia – legitymacja słuchacza kolegium wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku słuchacza;
f) 49 % – przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych, oraz autobusowego w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, na podstawie imiennych biletów miesięcznych szkolnych. Dokumentami poświadczającymi do korzystania z tej ulgi są odpowiednie dokumenty, o których mowa powyżej.

Studenci do ukończenia 26 roku życia uprawnieni są:

a) Do ulgi 49% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych i pospiesznych, na podstawie imiennych biletów miesięcznych,
b) Do ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu bzbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do tych ulg jest legitymacja studencka wydana przez polską szkołę wyższą lub międzynarodowa legitymacja studencka International Student Identity Card (ISIC) okazywana wraz z legitymacją studencką uczelni zagranicznej oraz dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie wieku studenta, jeżeli nie jest on określony w legitymacjach.
c) Do ulgi 49% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego w komunikacji zwykłej i przyspieszonej, na podstawie biletów imiennych miesięcznych szkolnych. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do tej ulgi jest legitymacja studencka wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym
stwierdzenie wieku studenta, jeżeli nie jest on określony w legitymacji.

Rodzice lub opiekunowie dzieci i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej korzystają z 78% zniżki we wszystkich rodzajach pociągów (zniżka dotyczy biletów jednorazowych w drugiej klasie, do pierwszej obowiązuje dopłata). Identycznie rzecz wygląda w przypadków autobusów PKS (78% bilety jednorazowe).
Uwagi: Tylko jedno z rodziców lub opiekun na przejazdy celowe. Jeżeli przejazd odbywany jest po dziecko lub po jego odwiezieniu niezbędne jest zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo – wychowawczą (wg ministerialnego wzoru).

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji mają prawo do 49% zniżki na pociągi osobowe i 37% zniżki na pozostałe rodzaje pociągów, przy czym ulga dotyczy wyłącznie biletów jednorazowych w drugiej klasie. Podobnie rzecz wygląda w przypadku autobusów PKS – 49% zniżki na autobusy zwykłe i 37% na przyspieszone i pospieszne (w obu przypadkach wyłącznie na bilety jednorazowe).

Osoby niewidome, które nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji korzystają z 37 procentowej zniżki na wszystkie rodzaje pociągów na bilety jednorazowe lub miesięczne imienne (druga klasa, do pierwszej dopłata). I ponownie identycznie wygląda sytuacja w autobusach – 37% na wszystkie rodzaje autobusów, bilety miesięczne i jednorazowe. Dokumentami poświadczającymi uprawnienie do korzystania z tej ulgi są dokumenty wymienione akapicie powyżej stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy albo inwalidztwo II grupy, z powodu narządu wzroku albo legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności „04-O”, wystawiona przez uprawniony organ.
Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji (odpowiednio: znaczny stopień niepełnosprawności, dawna I grupa inwalidzka) korzysta z 95% ulgi na tych samych zasadach co powyższe (czyli te same rodzaje pociągów i 2a klasa, przy 1ej dopłata). Również w PKS ulga wynosi 95% w autobusach zwykłych, przyspieszonych i pospiesznych (ulga dotyczy biletów jednorazowych). Przepisy precyzują, że opiekunem osoby niepełnosprawnej może być tylko osoba pełnoletnia. Natomiast przewodnikiem niewidomego może być osoba, która ukończyła 13 lat lub pies – przewodnik. Dokumentem poświadczającym uprawnienie do korzystania z ulgi jest jeden z dokumentów osoby niewidomej lub niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Emeryci, renciści i osoby niepełnosprawne z orzeczonym stopniem niepełnosprawności (odpowiednio: umiarkowany, całkowicie niezdolny do pracy, dawna II grupa inwalidzka, lekki, dawna III grupa inwalidzka) oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne: są uprawnieni do dwóch przejazdów w ciągu roku z ulgą 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych.
Emeryci i renciści nie mają zniżek w autobusach PKS.
Dokumentami poświadczającymi uprawnienie do korzystania z tej ulgi są zaświadczenia (wg ministerialnego wzoru) wydane przez:
Terenowe jednostki Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
• Regionalne komisje emerytów i rencistów NSZZ „Solidarność”,
• Niezależny Krajowy Związek Zawodowy w Polsce „SolidarnośćWeteranów Pracy”,
• Zarząd Główny i oddziały terenowe Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów „Solidarność – 80”,
• Wojewódzkie i regionalne rady weteranów pracy Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
• Niezależny Związek Przyszłych i Obecnych Emerytów i Rencistów „Weterani Pracy” – oddziały wojewódzkie Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Resortu Spraw Wewnętrznych,
• Zarządy i koła Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego,
• Okręgowe sekcje emerytów i rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego,
• Związek Zawodowy Pracowników Najwyższej Izby Kontroli,

• Komisja Krajowa i zarządy regionów Chrześcijańskiego Związku Zawodowego „Solidarność” im. Księdza Jerzego Popiełuszki,
• Zarządy wojewódzkie Związku Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej,
• Zarządy wojewódzkie Związku Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego,
• Terenowe jednostki Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej dla osób uprawnionych należących i nienależących do tych organizacji.
Dokumenty, o których mowa wyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości.

Inwalidzi wojenni i wojskowi mają 37% zniżki w komunikacji krajowej przy przejazdach pociągami pierwszej i drugiej klasy oraz autobusami zwykłymi, przyspieszonymi i pospiesznymi na podstawie biletów jednorazowych. Jednak inwalidom z pierwszą grupą przysługuje ulga 78% na krajowe przejazdy pociągami osobowymi i pospiesznymi w pierwszej i drugiej klasie oraz autobusami zwykłymi, przyspieszonymi i pospiesznymi. Ich przewodnicy i opiekunowie mają 95% zniżki na pociągi krajowe (z ekspresowymi włącznie) oraz autobusy zwykłe, przyspieszone i pospieszne. Dla inwalidów wojennych i wojskowych i ich opiekunów dokumentem potwierdzającym te uprawnienia jest Książka Inwalidy (wojennego, wojskowego) z wpisem o zaliczeniu do odpowiedniej grupy.

Dla kombatantów ulgi komunikacyjne wynoszą 37% w pierwszej i drugiej klasie pociągów osobowych i pospiesznych oraz w drugiej klasie innych pociągów i w autobusach zwykłych oraz przyspieszonych. Z tych uprawnień mogą korzystać wdowy i wdowcy, którzy są emerytami lub rencistami, oraz pozostałe po kombatantach osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne. Dokumentem uprawniającym do tych ulg jest zaświadczenie wydane przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z wpisem o przysługujących ulgach.

Dokumentami poświadczającymi do korzystania z ulg jest jedno z zaświadczeń:
• wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do pierwszej grupy inwalidów (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej,komisji lekarskiej podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji albo szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo szefowi Agencji Wywiadu stwierdzający, zaliczenie do pierwszej grupy
inwalidztwa (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości),
• Wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS stwierdzający całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ZUS stwierdzający całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Zaświadczenie ZUS, stwierdzające wyrokiem sądu do pierwszej grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,

stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji(wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Zaświadczenie KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidztwa bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Legitymacja emeryta – rencisty wojskowego wydana przez właściwy organ emerytalny podległy Ministrowi Obrony Narodowej, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Legitymacja emeryta – rencisty policyjnego wydana przez właściwy organ emerytalnorentowy podległy Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji lub Ministrowi Sprawiedliwości, z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa (wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem umożliwiającym stwierdzenie tożsamości)
• Legitymacja osoby niepełnosprawnej, stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności wystawiona przez uprawniony organ (w Krakowie tym organem jest Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności)